

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 677/2016-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] – správcu konkurznej podstaty spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej HMG LEGAL, s. r. o., Štefanovičova 12, Bratislava, za ktorú koná advokát a konateľ Mgr. Ján Gajan, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] – správcu konkurznej podstaty spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015, ktorou žiada vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], správkyne konkurznej podstaty spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/778/2014-875 zo dňa 16. 12. 2015 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/778/2014-875 zo dňa 16. 12. 2015 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,80 €... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľka je ako žalovaná účastníkom konania vedeného Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 55/2006 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V tomto konaní okresný súd rozsudkom určil, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] pre k. ú. [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ], ako parcely registra „E“, evidované na mape určeného operetu ako parcelné číslo [REDAKOVANÉ] orná pôda vo výmere 131 134 m² a parcelné číslo [REDAKOVANÉ] orná pôda vo výmere 267 686 m² (ďalej len „nehnuteľnosti“) patria do dedičstva po nebohom [REDAKOVANÉ], narodenom [REDAKOVANÉ], ktorý zomrel [REDAKOVANÉ], v podiele 1/2 a do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela [REDAKOVANÉ], v podiele 1/2. V odvolacom konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 9 Co 778/2015 sťažovateľka podaním z 9. decembra 2015 navrhla konanie prerušiť. V podaní najprv poukázala na to, že podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) sa vyhlásením konkurzu prerušujú súdne konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúcemu konkurzu, v dôsledku čoho je konanie prerušené

priamo zo zákona, pretože návrh na pokračovanie v ňom sťažovateľka nepodala. Vzhľadom na to, že súd napriek tomu stále koná, sťažovateľka navrhla konanie prerušiť podľa § 109 ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), čo odôvodnila tým, že na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 6 Cbi 63/2013 vedie konanie o vylúčenie rovnakých nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty, v dôsledku čoho určenie požadované žalobcami v konaní pred okresným súdom nie je spôsobilé a nemá za následok vylúčenie vecí zapísaných do súpisu majetku. Navyše, s ohľadom na okolnosti, ktoré nastali po smrti právnych predchodcov žalobcov, nebude dostatočným podkladom ani pre rozhodnutie súdu vo veci sp. zn. 6 Cbi 63/2013.

3. Krajský súd uznesením č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že s tvrdením sťažovateľky o tom, že konanie je zo zákona prerušené, sa vypořiadal na pojednávaní konanom 10. decembra 2015 s poukazom na to, že v konaní bol daný súhlas správkyne konkurznej podstaty na pokračovanie v konaní. Pokiaľ ide o návrh na prerušenie konania odôvodnený prebiehajúcim konaním na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 6 Cbi 63/2013, konštatoval, že s ohľadom na predmet oboch konaní a ich vzťah nie je daný dôvod na prerušenie konania v tejto veci.

4. Proti uzneseniu krajského súdu č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 podala sťažovateľka odvolanie i dovolanie, o ktorých rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3 Cdo 38/201-981 z 9. augusta 2016 tak, že konanie o odvolaní sťažovateľky zastavil (§ 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) a dovolanie odmietol [§ 447 písm. c) CSP]. Konanie o odvolaní sťažovateľky bolo zastavené preto, že odvolanie je prípustné iba proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa a v tomto prípade smerovalo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nebolo prípustné, keďže procesná vada podľa § 237 OSP zistená nebola.

5. Uznesenie krajského súdu č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 nadobudlo právoplatnosť 16. januára 2016 a uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 38/2016-981 z 9. augusta 2016 nadobudlo právoplatnosť 21. septembra 2016.

6. Sťažovateľka sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015, ktorým bol jej návrh na prerušenie konania zamietnutý, na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodnila tým, že krajský súd nesprávne interpretoval § 47 ods. 1 zákona o konkurze a § 109 ods. 2 písm. c) OSP, neprihliadol na vyjadrenia sťažovateľky o prerušení konania ex lege a ňou predložené dôkazy, jeho rozhodnutie je založené na výkladovej svojvôli, je nedostatočne odôvodnené, porušuje rovnosť účastníkov, zásadu kontradiktórnosti i základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Sťažovateľka poukázala na to, že normy konkurzného práva majú prednosť pred všeobecnou úpravou civilného procesu. Sťažovateľka už na prvom pojednávaní konanom na okresnom súde 3. októbra 2013 namietala, že konanie je zo zákona prerušené, oznámila okresnému súdu, že nehnuteľnosti tvoriace predmet konania zaradila do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu a upozornila okresný súd, že vo veci nemožno ďalej konať, keďže nebol udelený súhlas sťažovateľky ako správkyne konkurznej podstaty úpadcu na pokračovanie v konaní. Krajský súd nevzal do úvahy, že skorší súhlas sťažovateľky na pokračovanie v konaní sa výslovne vzťahoval len na konanie o mimoriadnom dovolaní, ktoré nebolo súčasťou konania o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, čo vyplýva i z toho, že v tom čase bolo konanie o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva právoplatne skončené rozhodnutím krajského súdu č. k. 9 Co 266/2008-468 z 18. júna 2009. Ďalšie pokračovanie v konaní pred krajským súdom napriek jeho prerušeniu zo zákona je nezákonné a môže mať negatívny dopad na veriteľov úpadcu. Krajský súd pochybil i pri zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, pretože konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 6 Cbi 63/2013 môže mať význam pre rozhodnutie krajského súdu. Názor krajského súdu, podľa ktorého obe konania môžu prebiehať samostatne, je v rozpore so zásadou hospodárnosti. V konaní pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 6 Cbi 63/2013 majú žalobcovia možnosť

preukazovať svoje právo k nehnuteľnostiam, pričom s touto otázkou sa Okresný súd Bratislava I vysporiada ako s otázkou predbežnou. Rovnako v tomto konaní majú možnosť preukazovať skutočnosti svedčiacie podľa ich názoru o nesprávnosti zápisu nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty. Práve preto je konanie o vylúčenie majetku zo súpisu na rozdiel od žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, jediným efektívnym prostriedkom uplatňovania tvrdených práv žalobcov. Pokračovanie konania na krajskom súde za tejto situácie je preto neekonomické a neefektívne. Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že v zmysle § 169 ods. 2 OSP uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania musí vždy obsahovať odôvodnenie, v dôsledku čoho je neprípustné, aby odôvodnenie takéhoto rozhodnutia iba odkazovalo na ústne vyjadrenie súdu na pojednávaní, ako to je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodom, pre ktoré krajský súd nepovažoval konanie za prerušené zo zákona.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Sťažovateľka namieta porušenie týchto svojich základných práv zaručených ústavou a dohovorom:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľky, k porušeniu týchto jej základných práv uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 došlo tým, že krajský súd aplikoval § 47 ods. 1 zákona o konkurze a § 109 ods. 2 písm. c) OSP v rozpore s ich účelom a zmyslom, neprihliadol na vyjadrenia sťažovateľky o prerušení konania ex lege a ňou predložené dôkazy, jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené,

čím došlo i k porušeniu rovnosti účastníkov, zásady kontradiktórnosti i práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom.

13. Dotknuté ustanovenia zákona o konkurze a procesných predpisov znejú takto:

Podľa § 47 ods. 1 prvej vety zákona o konkurze ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi.

Podľa § 47 ods. 3 zákona o konkurze v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak... c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 169 ods. 2 druhej vety OSP uznesenie o prerušení konania, uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a uznesenie, ktorým súd priznal účastníkovi sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, musí vždy obsahovať odôvodnenie.

14. Krajský súd uznesenie č. k. 9 Co 778/2014-875 zo 16. decembra 2015 odôvodnil takto:

„V priebehu odvolacieho konania bol odvolaciemu súdu doručený návrh žalovanej na prerušenie konania. V prvej časti svojho návrhu dôvodila ustanovením § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a mala za to, že predmetné konanie je prerušené priamo zo zákona.

Okrem toho žiadala o prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) OSP, nakoľko na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 6Cbi/63/2013 vedie konanie o vylúčení nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty, ktoré sú predmetom tohto konania

a poukázala na judikatúru, v zmysle ktorej určenie požadované žalobcami v tomto konaní nie je spôsobilé a nemá za následok vylúčenie vecí zapísaných do súpisu majetku. ...

Odvolací súd sa na pojednávaní konanom dňa 10. decembra 2015 vysporiadal s prvou časťou návrhu na prerušenie konania, keď mal za to, že konanie v danej veci nie je prerušené podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pretože v konaní bol daný súhlas správkyne konkurznej podstaty na pokračovanie v konaní, pričom svoje rozhodnutie, prečo z tohto dôvodu konanie nepovažuje za prerušené, aj podrobne na pojednávaní odôvodnil.

Následne sa odvolací súd zaoberal návrhom žalovanej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. ...

Podľa § 109 ods. 2 OSP súd môže sporové konanie prerušiť podľa úvahy, pokiaľ neurobí iné vhodné opatrenia. Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP súd môže konanie prerušiť aj v prípade, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši predbežná otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Toto ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, čo znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení, pričom rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. ...

Prerušenie sporového konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP súdom je odôvodnené v konaniach, v ktorých je konanie prerušené preto, lebo výsledok iného začatého konania môže relevantne ovplyvniť výsledok iného konania, toho, v ktorom bolo konanie prerušené. Tento záver sa uplatní najmä v prípade, ak toto konanie vecne (skutkovo) súvisí s týmto konaním, resp. môže významne ovplyvniť jeho výsledok, keď je vhodné vyčkať na výsledok tohto ďalšieho konania tak, aby súd vlastným predbežným posúdením otázok, ktoré sa riešia v inom konaní, nedostal do rozporu s právoplatným rozhodnutím súdu.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom tohto konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 6 Cbi/63/2013 je vylúčenie nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej

podstaty. Pri excindančnej žalobe sa vychádza z koncepcie, že predmetom a účelom vylučovacej žaloby nie je určenie vlastníctva, t. j. nerieši sa ňou zmena zápisu v katastri nehnuteľností, a preto výrok súdneho rozhodnutia, ktorým sa vyhovie takejto žalobe, nie je spôsobilým podkladom pre zmenu úradnej evidencie. V konaní o vylučovacej žalobe môže byť otázka vlastníctva riešená iba ako otázka predbežná a to len za predpokladu, že má pre rozhodnutie sporu právny význam, pričom súd sa touto otázkou vypořádava iba v odôvodnení rozhodnutia, nie v samotnom enunciate. Jej účelom je dosiahnuť vylúčenie určitého majetku zo súpisu a predísť jeho speňaženiu. A druhej strane, prostredníctvom určovacej žaloby nemožno dosiahnuť vylúčenie veci z konkurzu, vzhľadom na dikciu § 78 ods. 8 Zákona o konkurze. Z toho vyplýva, že tieto dva druhy žalôb majú rozličný zmysel a význam, pričom za účelom dosiahnutia úplnej právnej ochrany majetku tretej osoby sa vzájomne dopĺňajú.

Vzťahom určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP a žaloby o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty (excindačnej žaloby) sa zaoberal aj Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 28. 10. 2009 sp. zn. 4Cdo 96/2008. Zo záverov uvedeného uznesenia vyplýva, že žaloba o určenie vlastníckeho práva k veci a žaloba o vylúčenie veci zo súpisu podstaty majú svoje opodstatnenie dané predmetom konania, ktorý bol nimi určený. Keďže predmety týchto žalôb sa líšia, možnosť uplatnenia jednej z nich nevylučuje prípadné úspešné uplatnenie druhej. Prípadné rozhodnutie o určení vlastníckeho práva žalobcu k žalovaným nehnuteľnostiam nemôže byť takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok ich vylúčenie zo súpisu podstaty. Uvedené odlišnosti určovacej a excindačnej žaloby umožňujú, aby súdy o týchto žalobách konali samostatne, a preto odvolací súd dospel k záveru, že v inom súdnom konaní sa nerieši otázka, ktorá má význam pre toto konanie, tzn. nebol daný dôvod podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP na prerušenie konania, a preto návrh žalovanej na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol. “

15. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď

na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

16. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní nastolil.

17. Uznesenie krajského súdu vysvetlilo, ako krajský súd dospel k záveru o zamietnutí návrhu sťažovateľky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Krajský súd objasnil význam i postavenie inštitútu fakultatívneho prerušenia konania v slovenskom právnom a ústavnom poriadku a dôsledne sa zaoberal i vzťahom žaloby určovacej a vylučovacej. Tak dospel k presvedčivo vyjadrenému záveru, podľa ktorého vo veci sťažovateľky nebolo dôvodu konanie prerušiť. Krajský súd postupoval vo svojej argumentácii logicky a s oporou v rozhodovacej praxi, na ktorú poukázal.

18. Pokiaľ sťažovateľka osobitne poukazuje na to, že vo vzťahu k jej tvrdeniu, podľa ktorého je konanie prerušené zo zákona, krajský súd iba odkázal na slovné vyjadrenie dôvodov na pojednávaní, pre ktoré sa s týmto názorom nestotožnil, čo je podľa názoru sťažovateľky v priamom rozpore s § 169 ods. 2 druhou vetou OSP, ústavný súd sa s touto argumentáciou sťažovateľky nestotožňuje. Riešenie otázky, či konanie je alebo nie je zo zákona prerušené nie je totiž rozhodovaním o návrhu účastníka konania na jeho prerušenie. Pre úplnosť je potrebné dodať i to, že v prípade, ak je účastník konania toho názoru, že v konaní nemalo byť pokračované, a teda ani meritórne rozhodnuté, ostávajú mu tieto námietky zachované ako argumentácia pre opravné prostriedky smerujúce proti rozhodnutiu vo veci samej.

19. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

21. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

22. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

23. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

24. Ústavný súd nezistil ani to, že by výklad § 109 ods. 2 písm. c) OSP krajského súdu vybočil z ústavne akceptovateľných hraníc. Krajský súd toto ustanovenie vykladal ako fakultatívnu možnosť konanie prerušiť, ktorej realizácia je okrem podmienok uvedených výslovne v tomto ustanovení korigovaná zohľadnením základných práv účastníkov. Rovnako tak z toho plynúce úvahy krajského súdu týkajúce sa predmetu a dôsledkov vedenia určovacieho a vylučovacieho konania sa javia ako primerané. Ostatne ani sťažovateľka v tejto súvislosti v sťažnosti neprináša žiaden presvedčivý argument, ktorý by na tento záver mohol mať vplyv. Takýmto argumentom nemôže byť iba poukaz na zásadu procesnej hospodárnosti, ale ani názor sťažovateľky, podľa ktorého ani rozhodnutie o žalobe žalobcov v tomto konaní nevyrieši ich právne postavenie rovnako dôsledne ako rozhodnutie o vylučovacej žalobe. Je totiž vecou žalobcov, akú formu procesnej ochrany svojich práv si zvolia. Význam rozhodnutia o určovacej žalobe pre túto otázku pri tom vysvetlil presvedčivo i krajský súd v napadnutom rozhodnutí.

Ústavný súd zdôrazňuje, s ohľadom na protichodné tvrdenia, že súdy, predovšetkým, budú musieť vyriešiť zásadnú otázku, či je konanie vo veci určovacej žaloby zo zákona prerušené, alebo nie. Iba potom môžu vykonať ďalšie procesné úkony.

25. Vychádzajúc z týchto úvah a zohľadniac dôvody rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu nie je založené na takom výklade aplikovaných ustanovení, ktoré by poprelo ich účel a zmysel.

26. Ústavný súd je preto toho názoru, že v prípade sťažovateľky nemožno považovať závery uznesenia krajského súdu za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie sťažovateľkou označených základných práv alebo slobôd.

27. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľkou označených základných práv, ktoré mali byť porušené, neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohla reálne viesť k vysloveniu ich porušenia, a preto rozhodol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

28. S ohľadom na uvedené nebolo už dôvodné osobitne sa zaoberať návrhom sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia.

29. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2016